

Arxiu Municipal de Figueras. AMF

Els àlbums fotogràfics

Existeixen diverses tipologies d'àlbums fotogràfics: els de professionals fets per encàrrec per difondre un territori o per documentar esdeveniments puntuals i nous avenços, i els de particulars aplegats per preservar les seves vivències.

>> *Àlbum del Concurs d'Agricultura (1906), de Joan Ramis.*

INÉS PADROSA GORGOT > Text

De manera intermitent he donat a conèixer temes relacionats amb la fotografia, preferentment de l'Empordà, en especial de l'Alt Empordà. Un dels aspectes tractats han estat les col·leccions conservades en forma d'àlbums. Sens dubte, el més significatiu és l'*Àlbum Rubaudonadeu* (1888-1889), del fotògraf reusenc establert a París Josep M. Cañellas, àlbum que es podia adquirir mitjançant subscripció. L'inici de la seva difusió, amb l'autoria del promotor i del fotògraf, va tenir lloc l'any 1994, i el mitjà difusor fou la REVISTA DE GIRONA. La col·lecció completa de 550 imatges ha estat cabdal per acompanyar nombrosos estudis històrics i és un compendi únic en la història de la fotografia de les comarques gironines.

Un altre que cal citar és l'*Àlbum dels comtes* (1886-1893), obra de D. Tomàs de Rocabertí, comte de Peralada. Aquest s'ha donat a conèixer a través dels AIEE (2003), amb una substancial ampliació a les Jornades de la Imatge (2016). En aquest cas, suposa treure a la llum les restauracions de Peralada i d'una part del seu patrimoni artístic, i difondre els treballs del primer

noble fotògraf *amateur* que va rebre classes per correspondència.

Amb motiu de preparar l'exposició anual «L'arxiu fotogràfic de *Palaci*», ha sortit a la llum l'únic exemplar conegut (fet corroborat després de la corresponent consulta amb David Iglésias, del CRDI) de l'*Àlbum de Gerona*, del fotògraf Amís Unal, que conté 12 albúmines de la capital i que es pot situar a la dècada de 1880. Una vegada vist el contingut, s'ha establert la relació amb uns gravats impresos per Joaritz i Mariezcurrena, a partir de dibuixos signats per F. de V. Ros, comercialitzats com a fulls volants, preservats a l'esmentada institució.

Els àlbums fotogràfics del ferrocarril

Es té coneixença de dos àlbums relacionats amb un esdeveniment que va modificar el desenvolupament i la demografia dels llocs d'aturada del tren al llarg del seu traçat: la construcció del ferrocarril. Les fotografies més antigues responen al recull dut a terme entre 1876 i 1878, amb 36 imatges. Aquest constitueix, juntament amb el de Joan Martí, un dels testimonis gràfics més antics de les comarques gironines i, l'altre, *Compañía de Ferrocarriles de Tarragona a Barcelona y Francia: Línea de Gerona a la*

Amb motiu de preparar l'exposició anual «L'arxiu fotogràfic de *Palaci*», ha sortit a la llum l'únic exemplar conegut de l'*Àlbum de Gerona*, del fotògraf Amís Unal

ACGAX. Servei d'imatges

>> Àlbum Records d'excursió, de Josep M. Dou Camps.

frontera francesa. Construcció, 1880 (DdG, 16-10-2002), amb 53 albúmines, el segueix cronològicament. Se sap que n'existeix una còpia a la seu del CEHFE (Centro de Estudios Históricos del Ferrocarril Español), aquesta amb 56 imatges.

Es conserven, també, altres àlbums, com el de Jaume Bertran i els d'Amadeu Mauri, relacionats amb Sant Feliu de Guíxols i la indústria tapera, el de Joan Ramis, del Concurs d'Agricultura (Figueres, 1906), els del farmacèutic Francesc Castellví (a partir de 1920) o bé el del polifacètic olotí Josep M. Dou Camps *Records d'excursió*, que s'inicia l'any 1922.

I no podem deixar d'esmentar l'edició de *l'Empordà: Àlbum* (1917), que sintetitza el que havia aparegut de la comarca a la revista *Il·lustració Catalana* (1903-1917). Un recull amb la fotografia com a principal protagonista, en el qual es troben reproduïdes una setantena d'imatges del fotògraf Josep M. Cañellas de *l'Àlbum Rubaudonadeu* i d'altres de fotògrafs professionals i d'amateurs.

Inés Padrosa Gorgot és arxivera i bibliotecària de la biblioteca del palau de Peralada.

Ajuntament de Girona. CRDI

>> Àlbum del ferrocarril (1880), d'autor desconegut.

Biblioteca Palau de Peralada

>> *Sarrià i el Pont Major*. Àlbum de Girona, d'Amis Unal.

Les fotografies més antigues de l'arribada del ferrocarril a les comarques gironines són en un recull fet entre 1876 i 1878, amb 36 imatges